

охорони здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/174-2023-%D0%BF#Text>

3. Кластерна мережа медзакладів: в чому перевага? URL: https://lb.ua/blog/mykhailo_radutskyi/515951_klasterna_merezha_medzakladiv_chomu.html

Юліанна КИБАЛЮК

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я»
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник - к.е.н, доцент, доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу, ЗУНУ
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

З 2017 року українська система фінансування охорони здоров'я досягла значного прогресу завдяки запровадженню нових механізмів фінансування. Ця система продовжує працювати, навіть зараз, коли весь світ переживає найбільшу кризу у сфері громадського здоров'я в історії людства. Та повномасштабне вторгнення у лютому 2024 року поставило ці досягнення під питання.

В Україні створено дуже гнучке та спроможне агентство закупівель – Національна служба здоров'я України (НСЗУ), яке розробило три основні вимоги, які були виділені в рамках поточної ситуації в країні задля вирішення питання щодо фінансування закладів охорони здоров'я. Відповідно до принципів всеохоплюючого доступу до послуг охорони здоров'я, планування дозволило б подолати довгострокові наслідки. Це слід розпочати якомога швидше, оскільки досвід різних країн, які стикаються з конфліктами та надзвичайними ситуаціями, продемонстрував, що хоча гуманітарне реагування має бути пріоритетним і основні потреби повинні бути задоволені, необхідно враховувати довгострокові наслідки фінансування та планування надання послуг, щоб забезпечити краще відновлення. У цьому контексті надзвичайно важливо збереження основних принципів довоєнної системи фінансування сфери охорони здоров'я, а також існуючих

державних установ, уникаючи, наскільки це можливо, розколу.

Через погіршення економічного становища наслідки війни, ймовірно, зупинять або навіть повернуть назад прогрес України. Однак зміни в фінансуванні охорони здоров'я можуть пом'якшити наслідки для найбільш потребуючих. Для забезпечення фізичного доступу до високоякісних послуг без фінансових проблем державні ресурси слід оптимізувати та зосередити.

Адаптація значних змін у механізмах оплати надавачів послуг, які були впроваджені до війни, до відновлення після війни. У березні 2022 року уряд замінив більшість способів оплати на глобальний місячний бюджет, що дозволило забезпечити більш передбачуване та стабільне фінансування, щоб пристосувати систему до умов війни. Під час війни та післявоєнної відбудови забезпечення фінансування закладів охорони здоров'я набуває першочергового значення для задоволення нагальних медичних потреб постраждалого населення та відновлення інфраструктури охорони здоров'я, адже росія систематично та методично наносить збитки сфері охорони здоров'я в Україні. Під прицілом ворога регулярно перебувають лікарні, амбулаторії, пологові будинки тощо, багато лікарів було поранено, або загинули, пошкоджено обладнання та ін.. Тому, пропонуємо огляд різних джерел фінансування, доступних за таких обставин. Під час війни та у післявоєнний період міжнародні організації, уряди часто надають екстрену та гуманітарну допомогу для підтримки закладів охорони здоров'я. Часто це у формі фінансування, яке може бути надане як урядом, так і приватним сектором. Це фінансування надходить у формі грантів, пожертвувань і поставок для задоволення нагальних медичних потреб, таких як невідкладна медична допомога, надання основних лікарських засобів і підтримка медичних закладів.

Уряди можуть виділяти кошти зі своїх бюджетів на підтримку закладів охорони здоров'я під час війни та післявоєнної відбудови. Ці кошти можуть бути використані на відновлення пошкодженої інфраструктури охорони здоров'я, закупівлю медичного обладнання та витратних матеріалів, а також забезпечення доступності основних медичних послуг для постраждалого населення. Нині важливим джерелом фінансування закладів охорони здоров'я є міжнародні донори, зокрема багатосторонні організації, такі як Світовий банк, агентства ООН та двосторонні агентства допомоги, що надають фінансову допомогу для

підтримки закладів охорони здоров'я в постраждалих від конфлікту та післявоєнних ситуаціях. Ця допомога може надаватися у формі грантів, пільгових кредитів і технічної підтримки для відновлення систем охорони здоров'я, посилення надання медичних послуг і поліпшення управління охороною здоров'я.

Благодійні організації, фонди та індивідуальні донори можуть надавати кошти на підтримку медичних установ у постраждалих від війни регіонах і на післявоєнну відбудову. Ці внески можуть бути спрямовані на конкретні медичні проекти, ініціативи з розбудови потенціалу або на підтримку операційних витрат медичних закладів.

У деяких випадках можуть бути створені або розширені схеми медичного страхування та програми соціального захисту для забезпечення фінансової підтримки медичних послуг для постраждалого від війни населення. Ці програми можуть допомогти зменшити фінансовий тягар витрат на охорону здоров'я і забезпечити доступ до необхідної медичної допомоги під час кризи. У післявоєнних умовах можуть бути створені механізми репарацій і компенсацій для надання фінансової допомоги жертвам конфлікту, в тому числі для покриття витрат, пов'язаних з охороною здоров'я, таких як медичне лікування, реабілітація і психосоціальна підтримка. Ці кошти можуть сприяти відновленню та розбудові систем і служб охорони здоров'я.

Загалом, поєднання цих джерел фінансування в поєднанні з ефективним управлінням, координацією та плануванням має важливе значення для забезпечення стійкості та життєздатності закладів охорони здоров'я в умовах війни та післявоєнної відбудови.

Список використаних джерел

1. Андреасян Г. Медицина під час війни: з якими викликами стикнулася медична система. Негативні наслідки та позитивні зміни. URL: <https://mind.ua/openmind/20255116-medicina-pid-chas-vijni-z-yakimi-viklikami-stiknulasya-medichna-sistema>
2. Бакуменко В.Д., Безносенко Д.О. Виявлення комплексу проблем державного управління процесами європейської та євроатлантичної інтеграції України, розробка пропозицій щодо вдосконалення системи державного управління цими процесами. Київ : НАДУ, 41 с
3. Лікарні під прицілом. Як Росія протягом року знищувала систему охорони здоров'я України : звіт eyeWitness to Atrocities (eyeWitness),

Insecurity Insight, Медійної ініціативи за права людини (MIPЛ), Physicians for Human Rights (PHR) та Українського центру охорони здоров'я (УНС), Лютий 2023. URL: https://mipl.org.ua/wpcontent/uploads/2023/07/phr_ukraineanniversaryreport_full_final_ukr.pdf.

4. Кушніренко О.М., Гахович Г. Імплементация європейських принципів в стратегічному плануванні повоєнного відновлення України. Науковий вісник міжнародної асоціації науковців. Електронне наукове видання. Серія: Економіка, управління, безпека, технології. 2023. Том 2. № 2.

5. Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/about/international/financial-institutions>

Христина КЛИМЕНКО

здобувачка освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я»
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник - д.е.н., професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу, ЗУНУ
Тетяна ЖЕЛЮК

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Процес створення конкурентного медичного простору супроводжується широким застосуванням цифрових технологій. Цифровізація в галузі охорони здоров'я означає впровадження та використання цифрових інструментів та систем для поліпшення надання медичних послуг, підвищення ефективності системи охорони здоров'я та забезпечення доступності медичної допомоги [1]. Однією з ключових проблем у цьому процесі є забезпечення конфіденційності та захисту електронних медичних даних, відсутність стандартів для обміну інформацією між різними системами та організаціями, необхідність значних інвестицій у цифровізацію медичних послуг, а також підготовка медичного персоналу до використання нових технологій. Для успішної цифровізації охорони здоров'я згідно «Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року» важливо на рівні держави підтримувати процес впровадження різноманітних цифрових